

Βρυξέλλες, 24 Ιουνίου 2026
(OR. en)

11081/26

ENER 442
ENV 818
CONSOM 213
COMPET 839

ΔΙΑΒΙΒΑΣΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Για τη Γενική Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η κα Martine DEPREZ, Διευθύντρια
Ημερομηνία Παραλαβής:	24 Ιουνίου 2026
Αποδέκτης:	κα Thérèse BLANCHET, Γενική Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	COM(2026) 319 final
Θέμα:	ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ Έκθεση σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1369 σχετικά με τον καθορισμό ενός πλαισίου για την ενεργειακή σήμανση

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο - COM(2026) 319 final.

σνημμ.: COM(2026) 319 final

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 24.6.2026
COM(2026) 319 final

**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ**

**Έκθεση σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1369 σχετικά με τον
καθορισμό ενός πλαισίου για την ενεργειακή σήμανση**

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1. Πολιτικό και νομικό πλαίσιο

Η πρώτη επίσημη πράξη της ΕΕ για την ενημέρωση των καταναλωτών σχετικά με την ενεργειακή απόδοση των συσκευών εκδόθηκε πριν από 50 χρόνια στον απόηχο της πετρελαϊκής κρίσης του 1973 ⁽¹⁾. Ακολούθησε το 1979 ένα πρώτο πλαίσιο της ΕΕ για την ενεργειακή επισήμανση, το οποίο έκτοτε αναθεωρήθηκε και βελτιώθηκε τρεις φορές, τελευταία φορά το 2017. Εν τω μεταξύ, το ενεργειακό σήμα της ΕΕ έχει γίνει ευρέως γνωστό και εκτιμάται από τους καταναλωτές. Σύμφωνα με το Ευρωβαρόμετρο του 2024 ⁽²⁾, το 75 % των πολιτών δήλωσαν ότι η ενεργειακή σήμανση επηρεάζει άμεσα τις αγοραστικές τους αποφάσεις όταν αγοράζουν οικιακές συσκευές.

Τα ενεργειακά σήματα της ΕΕ παρέχουν εύληπτες πληροφορίες για την τόνωση της ζήτησης και την ανάπτυξη αποδοτικότερων προϊόντων. Λειτουργούν σε συνδυασμό με τις ελάχιστες απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης και άλλες απαιτήσεις που θεσπίζονται βάσει του πλαισίου οικολογικού σχεδιασμού της ΕΕ. Η ΕΕ ρυθμίζει επί του παρόντος περισσότερες από 30 ομάδες προϊόντων στο πλαίσιο του οικολογικού σχεδιασμού, εκ των οποίων 15 διαθέτουν ενεργειακή σήμανση ⁽³⁾. Από κοινού, οι πολιτικές αυτές εκτιμάται ότι μείωσαν τους μέσους λογαριασμούς ενέργειας των νοικοκυριών κατά περίπου 317 EUR το 2024, ποσό που αναμένεται να ανέλθει σε 480 EUR έως το 2030, ενώ η σήμανση εκτιμάται ότι θα συμβάλει κατά μέσο όρο κατά 27 % στην εξοικονόμηση, με το κύριο ποσοστό να προέρχεται από τον οικολογικό σχεδιασμό ⁽⁴⁾.

Η νομική βάση του κανονισμού για την ενεργειακή σήμανση ⁽⁵⁾ (στο εξής: ELR) είναι το άρθρο 194 της Συνθήκης. Ο κανονισμός για την ενεργειακή σήμανση θεσπίζει κανόνες για τη δημιουργία ειδικών σημάνσεων ανά προϊόν μέσω κατ' εξουσιοδότηση πράξεων. Επιβάλλει ορισμένες υποχρεώσεις στους προμηθευτές (κατασκευαστές, εισαγωγείς και εξουσιοδοτημένους αντιπροσώπους) και στους εμπόρους όσον αφορά την προμήθεια και την απεικόνιση σημάνσεων και τυποποιημένων πληροφοριών για τα προϊόντα. Η Επιτροπή έχει εκδώσει δύο ανακοινώσεις με συγκεκριμένες διευκρινίσεις: μία σχετικά με την εφαρμογή κατά τη διάρκεια της πανδημίας COVID-19 ⁽⁶⁾ και μία το 2024 σχετικά με τις ενδείξεις του φάσματος επί της ενεργειακής σήμανσης και της τάξης κατόπιν προδικαστικής αποφάσεως του Δικαστηρίου ⁽⁷⁾.

⁽¹⁾ Σύσταση 76/496/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 4ης Μαΐου 1976, περί της ορθολογικής χρησιμοποίησης της ενέργειας που απαιτείται για τη λειτουργία των οικιακών ηλεκτρικών συσκευών (ΕΕ L 140 της 28.5.1976, σ. 18).

⁽²⁾ [Ειδικό Ευρωβαρόμετρο 555 2024](#).

⁽³⁾ https://energy-efficient-products.ec.europa.eu/product-list_el.

⁽⁴⁾ Έκθεση «Ecodesign Impact Accounting 2025» (Επισκόπηση της λογιστικής καταγραφής του αντίκτυπου του οικολογικού σχεδιασμού για το 2025), <https://circabc.europa.eu/ui/group/418195ae-4919-45fa-a959-3b695c9aab28/library/c06608a7-9e47-4737-b0d2-da9aec097171/details>.

⁽⁵⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1369 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Ιουλίου 2017, σχετικά με τον καθορισμό ενός πλαισίου για την ενεργειακή σήμανση και για την κατάργηση της οδηγίας 2010/30/ΕΕ (ΕΕ L 198 της 28.7.2017, σ. 1).

⁽⁶⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής [2020/C 182/02](#) (ΕΕ C 183 της 2.6.2020).

⁽⁷⁾ [Υπόθεση C-761/22](#).

1.2. Κύριες αλλαγές στο πλαίσιο της αναθεώρησης του πλαισίου για την ενεργειακή σήμανση του 2017

Η αναθεώρηση του 2017 άλλαξε το πλαίσιο από οδηγία σε κανονισμό και τροποποίησε τους υφιστάμενους κανόνες ώστε i) να προβλεφθεί η σταδιακή αναπροσαρμογή της κλίμακας των σημάτων στην οικεία κλίμακα A-G, ii) να ενισχυθεί η εποπτεία της αγοράς, και iii) να θεσπιστεί υποχρεωτική καταχώριση σε βάση δεδομένων για τα προϊόντα σε επίπεδο ΕΕ (ευρωπαϊκό μητρώο προϊόντων για την ενεργειακή επισήμανση — EPREL) ⁽⁸⁾ ως προϋπόθεση για τη διάθεση ενός μοντέλου στην αγορά. Βάσει του νέου πλαισίου έχουν εισαχθεί οκτώ αναθεωρημένες ή νέες σημάσεις. Οι σημάσεις αυτές είναι ουδέτερες ως προς τη γλώσσα, έχουν εκσυγχρονισμένη εμφάνιση και περιλαμβάνουν κωδικό QR που παραπέμπει στις πληροφορίες του μοντέλου στο EPREL. Ορισμένες περιλαμβάνουν για πρώτη φορά εικονίδια πληροφοριών σχετικά με πτυχές της δυνατότητας επισκευής ή της ανθεκτικότητας.

1.3. Πεδίο εφαρμογής της παρούσας έκθεσης

Βάσει του άρθρου 19 του ERL ανατίθεται στην Επιτροπή το καθήκον να υποβάλει έκθεση σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο με την οποία αξιολογείται «πόσο αποτελεσματικά ο κανονισμός και οι κατ' εξουσιοδότηση και εκτελεστικές πράξεις που εκδίδονται δυνάμει αυτού, έχουν επιτρέψει στους πελάτες να επιλέγουν αποδοτικότερα προϊόντα, λαμβανομένων υπόψη των επιπτώσεων του στις επιχειρήσεις, στην κατανάλωση ενέργειας, στις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου, στις δραστηριότητες εποπτείας της αγοράς, καθώς και του κόστους για τη δημιουργία και τη διατήρηση της βάσης δεδομένων».

Ενώ οι επιπτώσεις στις επιχειρήσεις, στη χρήση ενέργειας και στις εκπομπές αξιολογούνται λεπτομερώς για κάθε ειδική ανά προϊόν πράξη στο πλαίσιο αυτό, η παρούσα έκθεση παρέχει μια συνολική εικόνα. Πιο οριζόντιες πτυχές αναλύονται στο πλαίσιο της εκτίμησης των επιπτώσεων που συνοδεύει την πρόταση απλούστευσης Omnibus σχετικά με τη νομοθεσία για τα ενεργειακά αποδοτικά προϊόντα, πρόταση η οποία εγκρίθηκε παράλληλα με την παρούσα έκθεση και βασίζεται σε αυτήν. Παράλληλα με την παρούσα έκθεση, εγκρίνεται χωριστή έκθεση για την εφαρμογή του κανονισμού σχετικά με τη σήμανση των ελαστικών επισώτρων [κανονισμός (ΕΕ) 2020/740].

Ως εκ τούτου, η παρούσα έκθεση επικεντρώνεται ιδίως στα ακόλουθα θέματα:

- την πρόοδο όσον αφορά την αναπροσαρμογή της κλίμακας και την εισαγωγή νέων σημάτων
- τη διαδικασία αναπροσαρμογής της κλίμακας της σήμανσης (μετάβαση από την παλαιά στη νέα σήμανση)
- τη βάση δεδομένων για τα προϊόντα (και το σχετικό κόστος και οφέλη)
- την εποπτεία της αγοράς
- τη σήμανση ως εργαλείο για πρωτοπόρες αγορές αποδοτικών προϊόντων
- την αποτελεσματικότητα των νέων ενεργειακών σημάτων.

⁽⁸⁾ <https://eprel.ec.europa.eu>.

1.4. Αναλυτική βάση

Η παρούσα έκθεση βασίζεται κυρίως σε έρευνα ⁽⁹⁾ σε δείγμα 20 073 καταναλωτών που είχαν αγοράσει τουλάχιστον έναν —και έως τρεις— από τους τύπους προϊόντων που καλύπτονταν κατά την τελευταία διετία, η οποία διενεργήθηκε σε 10 κράτη μέλη της ΕΕ: Γαλλία, Γερμανία, Ιταλία, Κάτω Χώρες, Πολωνία, Πορτογαλία, Ρουμανία, Σουηδία, Τσεχική Δημοκρατία και Φινλανδία. Η έρευνα περιλάμβανε επίσης δείγμα 204 προμηθευτών και 207 εμπόρων λιανικής πώλησης προϊόντων με ενεργειακή σήμανση στις ομάδες προϊόντων με τις νέες σημάνσεις, καθώς και 123 επαγγελματιών χρηστών επαγγελματικών συσκευών ψύξης για τη δοκιμή της νέας σήμανσης για τα εν λόγω προϊόντα.

Στην παρούσα έκθεση συνέβαλαν 14 κράτη μέλη ⁽¹⁰⁾ στο πλαίσιο του φόρουμ διαβούλευσης για τον οικολογικό σχεδιασμό και την ενεργειακή επισήμανση ⁽¹¹⁾ (στο εξής: EELCF) και/ή της ομάδας εμπειρογνομόνων διοικητικής συνεργασίας (AdCo) για την ενεργειακή επισήμανση και τον οικολογικό σχεδιασμό ⁽¹²⁾, καθώς και 7 άλλα μέλη του EELCF ⁽¹³⁾. Η ανάλυση βασίζεται επίσης σε δεδομένα από το EPREL, το σύστημα πληροφοριών και επικοινωνίας για την εποπτεία της αγοράς (στο εξής: ICSMS) ⁽¹⁴⁾, και από άλλες δημόσια διαθέσιμες αναλύσεις και πόρους.

2. ΠΡΟΟΔΟΣ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΚΛΙΜΑΚΑΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΝΕΩΝ ΣΗΜΑΝΣΕΩΝ

Με βάση τον κανονισμό για την ενεργειακή σήμανση ανατέθηκε στην Επιτροπή το καθήκον να επανεξετάσει και να αναπροσαρμόσει την κλίμακα όλων των ενεργειακών σημάνσεων που ίσχυαν την 1η Αυγούστου 2017, καθώς και η εξουσία να θεσπίζει νέες σημάνσεις. Καθορίστηκε χρονοδιάγραμμα για την επανεξέταση των υφιστάμενων σημάνσεων έως τον Αύγουστο του 2018 (αρχής γενομένης από μια ομάδα προτεραιότητας: πλυντήρια ρούχων, πλυντήρια-στεγνωτήρια ρούχων, πλυντήρια πιάτων, ψυγεία, φωτεινές πηγές και ηλεκτρονικές διατάξεις απεικόνισης). Ορίστηκε γενική προθεσμία έως τον Αύγουστο του 2023 για την αναπροσαρμογή της κλίμακας και μεγαλύτερη προθεσμία έως τον Αύγουστο του 2025 για τους λέβητες στερεού καυσίμου, τους θερμαντήρες χώρου και τους θερμαντήρες νερού ⁽¹⁵⁾.

Η αναπροσαρμογή της κλίμακας της ομάδας προτεραιότητας ολοκληρώθηκε τον Μάρτιο του 2019 και οι σημάνσεις απεικονίζονται στο διαδίκτυο και στα καταστήματα από την 1η

⁽⁹⁾ [Study on consumer understanding of the EU energy labels applied since 2011](#) (Μελέτη σχετικά με την κατανόηση από τους καταναλωτές των ενεργειακών σημάνσεων της ΕΕ που εφαρμόζονται από το 2011).

⁽¹⁰⁾ AT, BG, DE, DK, EST, IE, IT, LT, LV, NL, PT, SI, NO, IS.

⁽¹¹⁾ [Μητρώο ομάδων εμπειρογνομόνων της Επιτροπής](#).

⁽¹²⁾ [Κατάλογος ομάδων διοικητικής συνεργασίας](#).

⁽¹³⁾ APPLIA, Digital Europe, EHI, EHPA, EPEE, EuroCommerce, Lighting Europe.

⁽¹⁴⁾ [ICSMS](#).

⁽¹⁵⁾ Οι προθεσμίες αυτές θα πρέπει να θεωρούνται συμπληρωματικές των πενταετών προθεσμιών επανεξέτασης που ορίζονται στις κατ' εξουσιοδότηση πράξεις για κάθε προϊόν.

Μαρτίου 2021 ⁽¹⁶⁾. Τα τεχνικά ζητήματα όσον αφορά τους εν λόγω κανόνες διορθώθηκαν εγκαίρως σε σχέση με την ημερομηνία αυτή με την έκδοση κανονισμού Omnibus ⁽¹⁷⁾.

Τρέχουσα κατάσταση όσον αφορά τις επανεξετάσεις της ειδικής ανά προϊόν σήμανσης βάσει του κανονισμού για την ενεργειακή σήμανση					
Ομάδα προϊόντων	Παραπομπή	Προθεσμία επανεξέτασης στον κανονισμό για την ενεργειακή σήμανση	Έναρξη ισχύος επανεξέτασης	Ημερομηνία εφαρμογής της νέας σήμανσης	Κατάσταση
Ηλεκτρονικές διατάξεις απεικόνισης (συμπεριλαμβανομένων των τηλεοράσεων)	Κανονισμός (ΕΕ) 2019/2013	2-8-2018	31-3-2019	1-3-2021	Εγκρίθηκε
Πλυντήρια ρούχων/πλυντήρια στεγνωτήρια ρούχων	Κανονισμός (ΕΕ) 2019/2014	2-8-2018	31-3-2019	1-3-2021	Εγκρίθηκε
Φωτεινές πηγές	Κανονισμός (ΕΕ) 2019/2015	2-8-2018	31-3-2019	1-9-2021	Εγκρίθηκε
Οικιακά ψυγεία	Κανονισμός (ΕΕ) 2019/2016	2-8-2018	31-3-2019	1-3-2021	Εγκρίθηκε
Οικιακά πλυντήρια πιάτων	Κανονισμός (ΕΕ) 2019/2017	2-8-2018	31-3-2019	1-3-2021	Εγκρίθηκε
Συσκευές ψύξης με λειτουργία άμεσης πώλησης	Κανονισμός (ΕΕ) 2019/2018	Νέα	Νέα	1-3-2021	Εγκρίθηκε
Έξυπνα τηλέφωνα και ταμπλέτες	Κανονισμός (ΕΕ) 2023/1669	Νέα	Νέα	20-6-2025	Εγκρίθηκε
Ηλεκτρικές σκούπες	Η σήμανση ακυρώθηκε από το Δικαστήριο το 2018	—	—	—	Επανεισαγωγή στο στάδιο της προετοιμασίας Πείτε την άποψή σας
Στεγνωτήρια ρούχων	Κανονισμός (ΕΕ) 2023/2534	2-8-2023	22-11-2023	1-7-2025	Εγκρίθηκε
Φούρνοι και απορροφητήρες κουζίνας	Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 65/2014	2-8-2023	—	—	Στο στάδιο της προετοιμασίας Πείτε την άποψή σας

⁽¹⁶⁾ Η αναπροσαρμοσμένη σήμανση για τα προϊόντα φωτισμού απεικονιζόταν στα καταστήματα από την 1η Σεπτεμβρίου 2021.

⁽¹⁷⁾ [Κανονισμός \(ΕΕ\) 2021/340](#).

Οικιακός εξαιρισμός	Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1254/2014	2-8-2023	—	—	Στο στάδιο της προετοιμασίας Πείτε την άποψή σας
Επαγγελματικά ψυκτικά ερμάρια αποθήκευσης	Κανονισμός (ΕΕ) 2015/1095	2-8-2023	—	—	Στο στάδιο της προετοιμασίας Πείτε την άποψή σας
Κλιματιστικά, συμπεριλαμβανόμενων αντλιών θερμότητας αέρα-αέρα	Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 626/2011	2-8-2023	—	—	Στο στάδιο της προετοιμασίας Πείτε την άποψή σας
Τοπικοί θερμαντήρες χώρου	Κανονισμός (ΕΕ) 2015/1186	2-8-2023	—	—	Στο στάδιο της προετοιμασίας Πείτε την άποψή σας
Θερμαντήρες χώρου και θερμαντήρες συνδυασμένης λειτουργίας	Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 811/2013	2-8-2025	—	—	Στο στάδιο της προετοιμασίας Πείτε την άποψή σας
Λέβητες στερεού καυσίμου	Κανονισμός (ΕΕ) 2015/1187	2-8-2025	—	—	Στο στάδιο της προετοιμασίας Πείτε την άποψή σας
Θερμαντήρες νερού	Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 812/2013	2-8-2025	—	—	Στο στάδιο της προετοιμασίας Πείτε την άποψή σας

Η σήμανση ηλεκτρικών σκουπών ακυρώθηκε με απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου το 2018 ⁽¹⁸⁾ και, ως εκ τούτου, δεν ισχύει πλέον. Συνεχίζονται επίσης οι εργασίες σχετικά με πιθανές νέες ενεργειακές σημάνσεις για i) φωτοβολταϊκές συστοιχίες, ii) ηλεκτρικές σκούπες, iii) υπολογιστές, iv) θερμαντικά σώματα χαμηλής θερμοκρασίας (σώματα καλοριφέρ), v) επαγγελματικά πλυντήρια πιάτων και vi) επαγγελματικά πλυντήρια.

Η διαδικασία επανεξέτασης του ενεργειακού σήματος της ΕΕ καθορίζεται λεπτομερώς στον κανονισμό για την ενεργειακή σήμανση και ακολουθεί τους κανόνες για τη βελτίωση της νομοθεσίας. Περιλαμβάνει εργασίες για i) την κατανόηση της αγοράς στο πλαίσιο μιας επανεξέτασης, ii) την ανάπτυξη αναπαραγωγίμων και αντιπροσωπευτικών μεθοδολογιών δοκιμών, iii) τη συλλογή στοιχείων από το φόρουμ διαβούλευσης, και iv) την εκπόνηση αξιολόγησης και εκτίμησης των επιπτώσεων. Στη συνέχεια, το σχέδιο πράξης δημοσιεύεται για υποβολή παρατηρήσεων από τους συμφεροντούχους και κοινοποιείται στον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου. Πριν από την έγκριση από την Επιτροπή ζητείται η γνώμη των εμπειρογνομόνων των κρατών μελών. Η Επιτροπή κοινοποιεί την πράξη στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο. Τέλος, η πράξη δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα και αρχίζει να ισχύει υπό την προϋπόθεση ότι κανένα από τα δύο θεσμικά όργανα δεν προβάλλει αντιρρήσεις. Για τις ενεργειακές σημάνσεις που αναθεωρήθηκαν το 2019 απαιτήθηκαν από τέσσερα έως πέντε έτη από την έναρξη της επανεξέτασης έως τη δημοσίευσή τους. Έκτοτε, η πρόοδος είναι συνήθως βραδύτερη λόγω των παράλληλων εργασιών για το EPREL, των δικαστικών διαδικασιών, των καταστάσεων έκτακτης

⁽¹⁸⁾ [Υπόθεση T-544/13](#).

ανάγκης που συνδέονται με τη νόσο COVID-19 και την ενεργειακή κρίση του 2022 και της επαναδιαπραγμάτευσης του πλαισίου οικολογικού σχεδιασμού.

Μέχρι στιγμής έχουν εκδοθεί και δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα εννέα αποφάσεις ή ανακοινώσεις που αναφέρονται σε εναρμονισμένα πρότυπα για το τεκμήριο συμμόρφωσης βάσει του κανονισμού για την ενεργειακή σήμανση.

3. Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΝΑΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΚΛΙΜΑΚΑΣ ΤΗΣ ΣΗΜΑΝΣΗΣ

Ο κανονισμός για την ενεργειακή σήμανση θεσπίζει τετράμηνη μεταβατική περίοδο κατά την εισαγωγή αναπροσαρμοσμένης σήμανσης. Κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου, οι προμηθευτές πρέπει να παρέχουν τόσο την παλαιά όσο και τη νέα σήμανση και το δελτίο πληροφοριών προϊόντος. Οι έμποροι πρέπει να αντικαθιστούν τις παλαιές σημάνσεις εντός 14 εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία που ορίζεται στην κατ' εξουσιοδότηση πράξη για κάθε προϊόν. Το τεχνικό υλικό για τη διαφήμιση πρέπει επίσης να επικαιροποιείται. Οι περισσότεροι έμποροι (63 %) που απάντησαν στην έρευνα που διενεργήθηκε προς υποστήριξη της παρούσας έκθεσης διαπίστωσαν ότι η διαδικασία εκ νέου σήμανσης ήταν εύκολη ή πολύ εύκολη. Ορισμένες ενώσεις κατασκευαστών (π.χ. προϊόντα φωτισμού) επισήμαναν προκλήσεις όσον αφορά την αλλαγή των σημάνσεων όταν τα προϊόντα βρίσκονται ήδη υπό διαμετακόμιση ή είχαν προηγουμένως διατεθεί στην αγορά.

Κατά τη διάρκεια αυτής της μεταβατικής περιόδου, οι καταναλωτές μπορούν να λαμβάνουν προϊόντα συνοδευόμενα από δύο σημάνσεις, τη μη αναπροσαρμοσμένη και την αναπροσαρμοσμένη. Οι σημάνσεις αυτές σπανίως είναι συγκρίσιμες, διότι οι μέθοδοι δοκιμής και υπολογισμού συχνά αλλάζουν και η αυστηρότητα της κλίμακας αυξάνεται. Για παράδειγμα, τα προϊόντα που προηγουμένως ήταν A+++ μπορούν να διαβαθμιστούν ως B ή C στο πλαίσιο της νέας κλίμακας. Ο κανονισμός για την ενεργειακή σήμανση προέβλεπε ότι η αλλαγή της σήμανσης θα μπορούσε να δημιουργήσει προβλήματα για τους καταναλωτές, τους προμηθευτές και τους εμπόρους και, ως εκ τούτου, απαιτούσε από τα κράτη μέλη να δρομολογήσουν ενημερωτικές εκστρατείες. Ορισμένες από τις εκστρατείες αυτές διοργανώθηκαν στο πλαίσιο έργων χρηματοδοτούμενων από την ΕΕ, όπως τα Label2020 ⁽¹⁹⁾, Belt ⁽²⁰⁾ και Compliance Services ⁽²¹⁾. Ορισμένα κράτη μέλη ανέφεραν ικανοποιητική προβολή, ενώ άλλα επισήμαναν τις προκλήσεις που αντιμετωπίστηκαν κατά την εισαγωγή των πρώτων αναπροσαρμοσμένων σημάνσεων εξαιτίας των περιορισμών που επιβλήθηκαν λόγω της νόσου COVID-19.

4. Η ΒΑΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

Ένα από τα κύρια στοιχεία της αναθεώρησης του 2017 ήταν το βήμα προόδου όσον αφορά την ψηφιοποίηση του ενεργειακού σήματος της ΕΕ. Με το άρθρο 12 του κανονισμού για την ενεργειακή σήμανση ανατέθηκε στην Επιτροπή η δημιουργία και η συντήρηση βάσης δεδομένων (EPREL) που περιλαμβάνει ένα δημόσια διαθέσιμο τμήμα, ένα τμήμα συμμόρφωσης και μια διαδικτυακή πύλη που παρέχει πρόσβαση και στα δύο τμήματα. Οι στόχοι ήταν i) η στήριξη των αρχών εποπτείας της αγοράς, ii) η παροχή πληροφοριών στο κοινό σχετικά με τα προϊόντα που διατίθενται στην αγορά, και iii) η παροχή επικαιροποιημένων πληροφοριών προς την Επιτροπή για την επανεξέταση της νομοθεσίας

⁽¹⁹⁾ [LABEL2020](#).

⁽²⁰⁾ [BELT](#).

⁽²¹⁾ <https://www.product-compliance-services.eu>.

για τη σήμανση. Αυτή η βάση δεδομένων αποτελεί σήμερα πραγματικότητα, μετά από σημαντική συνεργατική προσπάθεια της Επιτροπής, των κατασκευαστών και άλλων συμφεροντούχων, περιλαμβάνει περίπου δύο εκατομμύρια μοντέλα και δέχθηκε 6,6 εκατομμύρια επισκέψεις το 2025.

4.1. Εφαρμογή

Η καταχώριση προϊόντων για τους κατασκευαστές κατέστη δυνατή εγκαίρως για τις πρώτες επαναξετασθείσες σημάνσεις το 2019, ενώ οι αρχές εποπτείας της αγοράς απέκτησαν πρόσβαση αμέσως μετά. Από την έναρξη λειτουργίας της, η βάση δεδομένων διαθέτει υπηρεσία υποστήριξης (helpdesk), για την υποστήριξη των καταχωρίσεων. Για τη διεκπεραίωση του καθήκοντος αυτού, τα μέλη των επιχειρηματικών ενώσεων λαμβάνουν συχνά τη βοήθεια των ενώσεων. Το δημόσια διαθέσιμο τμήμα του EPREL ήταν προσβάσιμο μέσω κωδικών QR από τον Μάρτιο του 2021, όταν τέθηκαν σε εφαρμογή οι πρώτες αναπροσαρμοσμένες ετικέτες προϊόντων. Από το 2022 η διεπαφή αναζήτησης στο EPREL προσφέρει πολλές λειτουργίες (όπως φίλτρα επιλογής και διαλογή). Η διαδικτυακή πύλη για την πρόσβαση του κοινού στο EPREL που αναφέρεται στο άρθρο 12 και στο παράρτημα I σημείο 2 του κανονισμού για την ενεργειακή σήμανση λειτουργεί από τον Απρίλιο του 2022 ⁽²²⁾.

Στον εκτελεστικό κανονισμό που εκδόθηκε το 2024 ⁽²³⁾ καθορίζονται περαιτέρω λειτουργικά στοιχεία για το EPREL, μεταξύ άλλων μέσω της αποσαφήνισης των κανόνων για τη διαχείριση ευαίσθητων πληροφοριών και της θέσπισης της υποχρεωτικής επαλήθευσης των προμηθευτών με τη χρήση υπογραφών και σφραγίδων e-IDAS.

Κατά την εφαρμογή του EPREL, η Επιτροπή είχε ως στόχο:

- την ελαχιστοποίηση του διοικητικού φόρτου για τους προμηθευτές μέσω μαζικών καταχωρίσεων, υπηρεσιών διεπαφής προγραμματισμού εφαρμογών (API) ⁽²⁴⁾ και αυτόματης δημιουργίας σημάνσεων και δελτίων πληροφοριών για τα προϊόντα σε όλες τις επίσημες γλώσσες της ΕΕ·
- τη διευκόλυνση της συμμόρφωσης με τις υποχρεώσεις για την επιγραμμική απεικόνιση των ενεργειακών σημάνσεων και των πληροφοριών για τα προϊόντα (τηλεφόρτωση API)·
- τη διευκόλυνση της χρήσης από μεμονωμένους καταναλωτές, αγοραστές χονδρικής και αγοραστές του δημόσιου τομέα και αρχές για τον προσδιορισμό των τάξεων απόδοσης με τον σημαντικότερο αριθμό προϊόντων.

Οι κατασκευαστές εξέφρασαν την ικανοποίησή τους για το γεγονός ότι οι ειδικές ανά προϊόν κατ' εξουσιοδότηση πράξεις δεν απαιτούν τη συστηματική παράδοση έντυπων δελτίων πληροφοριών προϊόντος (στο πλαίσιο της εναλλακτικής επιλογής που προβλέπεται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 του κανονισμού για την ενεργειακή σήμανση), τα οποία, αντ' αυτού, είναι διαθέσιμα μέσω του EPREL.

Το EPREL επιτρέπει επίσης σε οποιονδήποτε να παρακολουθεί τις εξελίξεις στις αγορές για καταχωρίσεις μοντέλων προϊόντων με ενεργειακή σήμανση. Ωστόσο, βάσει του κανονισμού για την ενεργειακή σήμανση δεν απαιτείται από τους προμηθευτές να

⁽²²⁾ <https://energy-efficient-products.ec.europa.eu/>.

⁽²³⁾ [Εκτελεστικός κανονισμός \(ΕΕ\) 2024/994](#).

⁽²⁴⁾ Μέχρι στιγμής έχουν παρασχεθεί περίπου 1 000 κλειδιά API, κυρίως σε εμπόρους (54 %), αλλά και σε προμηθευτές, ερευνητές, μηχανές αναζήτησης κ.λπ.

παρέχουν δεδομένα πωλήσεων για μοντέλα και, ως εκ τούτου, απαιτούνται συνήθως πρόσθετες πληροφορίες για την εκτίμηση του μεριδίου αγοράς των μοντέλων —και για να διαπιστωθεί αν υπάρχει ανάγκη να δρομολογηθεί επανεξέταση της σήμανσης.

Οι εθνικές αρχές εποπτείας της αγοράς αναφέρουν ότι το EPREL μειώνει τον χρόνο που δαπανάται και την προσπάθεια που καταβάλλεται για τον έλεγχο της συμμόρφωσης.

Η πρόσβαση στη βάση δεδομένων πραγματοποιείται κυρίως μέσω κωδικών QR στις σημάνσεις και όχι μέσω του ιστοτόπου. Τα δεδομένα της έρευνας και οι παρατηρήσεις των εθνικών αρχών επιβεβαιώνουν ότι το EPREL δεν είναι ακόμη ευρέως γνωστό στους αγοραστές του δημόσιου τομέα ή των δημόσιων συμβάσεων. Παρόμοιες βάσεις δεδομένων προϊόντων για συνδεδεμένα με την ενέργεια προϊόντα υπάρχουν και σε άλλα μέρη του κόσμου [π.χ. στις Ηνωμένες Πολιτείες ⁽²⁵⁾, στην Κίνα ⁽²⁶⁾, στον Καναδά ⁽²⁷⁾ και στην Αυστραλία ⁽²⁸⁾].

4.2. Κόστος και οφέλη του EPREL

Η Επιτροπή δαπάνησε 9,5 εκατ. EUR για τη δημιουργία και τη συντήρηση του EPREL μεταξύ 2017 και 2024. Ο ετήσιος επιχειρησιακός προϋπολογισμός αυξήθηκε σε 1,9 εκατ. EUR το 2024. Το προβλεπόμενο εφάπαξ κόστος ύψους 3 εκατ. EUR για τη δημιουργία του EPREL και ο ετήσιος προϋπολογισμός συντήρησης ύψους 300 000 EUR δεν ανταποκρίνονται στις πραγματικές ανάγκες. Αυτό οφειλόταν κυρίως στο ότι τα στοιχεία αυτά βασίζονταν σε εκτιμήσεις για μια βάση δεδομένων ραδιοεξοπλισμού ⁽²⁹⁾ με πολύ λιγότερες καταχωρίσεις και καταχωρίζοντα μέρη και χωρίς το δημοσίως προσβάσιμο τμήμα που διαθέτει το EPREL. Επίσης, το EPREL είχε τελικά πολύ περισσότερες καταχωρίσεις απ' ό,τι αναμενόταν στην εκτίμηση των επιπτώσεων. Αυτό οφειλόταν εν μέρει στη μεταγενέστερη απόφαση να συμπεριληφθούν τα ελαστικά στο EPREL (που αντιπροσωπεύουν το 13 % του συνόλου των καταχωρίσεων στο EPREL). Τέλος, η επαλήθευση e-IDAS δεν είχε προγραμματιστεί εξ αρχής, αλλά κρίθηκε αναγκαία αργότερα για τη διασφάλιση της ακεραιότητας του μητρώου και συνεπαγόταν πρόσθετες εφάπαξ δαπάνες ανάπτυξης.

Οι απόψεις δίδονται μεταξύ των προμηθευτών που ερωτήθηκαν στο πλαίσιο της έρευνας σχετικά με το αν το EPREL έχει ως αποτέλεσμα υψηλότερο ή χαμηλότερο συνολικό κόστος συμμόρφωσης σε σύγκριση με το παρελθόν. Το 38 % ανέφερε ότι το κόστος συμμόρφωσης —συμπεριλαμβανομένων του χρόνου, των οικονομικών δαπανών και των ανθρώπινων πόρων— έχει αυξηθεί. Το 28 % ανέφερε ότι το κόστος μειώθηκε σε σύγκριση με τα έτη πριν από το 2019. Το υπόλοιπο 33 % δήλωσε ότι το κόστος παρέμεινε αμετάβλητο. Οι περισσότεροι κατασκευαστές εισάγουν οι ίδιοι δεδομένα, ενώ το ένα τέταρτο των ερωτηθέντων προμηθευτών αναθέτει καθήκοντα καταχώρισης σε εξωτερικούς συνεργάτες ⁽³⁰⁾. Οι έμποροι μπορούν να έχουν δωρεάν πρόσβαση στις πληροφορίες του EPREL και να λαμβάνουν τυπωμένες σημάνσεις από τους προμηθευτές. Οι έμποροι αναφέρουν υψηλότερα επίπεδα ικανοποίησης από την πολιτική απ' ό,τι οι

⁽²⁵⁾ <https://www.regulations.doe.gov/ccms>; <https://www.energystar.gov/products>.

⁽²⁶⁾ <https://www.energylabel.com.cn/>.

⁽²⁷⁾ [Κατάλογος προϊόντων με δυνατότητα αναζήτησης | Natural Resources Canada](#).

⁽²⁸⁾ [Ενεργειακή διαβάθμιση — Αναζήτηση στη βάση δεδομένων καταχώρισης](#).

⁽²⁹⁾ [SWD\(2012\) 329 final](#).

⁽³⁰⁾ Analysis for the EPREL services project funded under LIFE (Ανάλυση για το έργο υπηρεσιών EPREL που χρηματοδοτείται στο πλαίσιο του LIFE), Μάιος 2025 (δεν έχει δημοσιευθεί).

προμηθευτές, αλλά επισημαίνουν την έλλειψη ισότιμων όρων ανταγωνισμού με τις επιγραμμικές αγορές.

5. ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΒΟΛΗ ΤΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ

Το πλαίσιο για την εποπτεία της αγοράς στην ενιαία αγορά είναι ο κανονισμός για την εποπτεία της αγοράς [κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 765/2008], ο οποίος εφαρμόζεται επίσης στα προϊόντα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού για την ενεργειακή σήμανση. Ο κανονισμός για την ενεργειακή σήμανση ενίσχυσε αυτές τις γενικές διατάξεις το 2017 με i) διατάξεις για την ενθάρρυνση της συνεργασίας μεταξύ των εθνικών αρχών εποπτείας της αγοράς, ii) αποσαφήνιση του τρόπου αντιμετώπισης των επικίνδυνων προϊόντων και iii) (μέχρι στιγμής αχρησιμοποίητη) ενωσιακή διαδικασία διασφάλισης. Βάσει του άρθρου 7 παράγραφος 4 του κανονισμού για την ενεργειακή σήμανση τα κράτη μέλη υποχρεώθηκαν να καθορίσουν τους κανόνες για τις κυρώσεις και τους μηχανισμούς εφαρμογής της νομοθεσίας και να κοινοποιήσουν τους εν λόγω κανόνες έως την 1η Αυγούστου 2017, εάν δεν είχαν κοινοποιηθεί προηγουμένως βάσει της οδηγίας για τη σήμανση.

Η συμμόρφωση με τη νομοθεσία για τα ενεργειακά αποδοτικά προϊόντα βασίζεται κυρίως σε ιδία δήλωση ⁽³¹⁾. Αυτό απαιτεί επαρκές επίπεδο εποπτείας της αγοράς και εφαρμογής της νομοθεσίας για τη διασφάλιση θεμιτού ανταγωνισμού και την επίτευξη της αναμενόμενης εξοικονόμησης ενέργειας. Η εποπτεία της αγοράς αποτελεί αποκλειστική αρμοδιότητα των εθνικών αρχών, αλλά η ΕΕ παρέχει χρηματοδοτική στήριξη: μεταξύ 2017 και 2024 πάνω από 20 εκατ. EUR για εθνικές δραστηριότητες εποπτείας της αγοράς και ευρύτερη στήριξη της υλοποίησης μέσω του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη», του προγράμματος για την ενιαία αγορά και του προγράμματος LIFE. Όσον αφορά τη συμμόρφωση με τη νομοθεσία για ενεργειακά αποδοτικά προϊόντα για τα προϊόντα που εισέρχονται στην αγορά της ΕΕ, οι τελωνειακοί έλεγχοι στα εξωτερικά σύνορα της ΕΕ παρέμειναν περιορισμένοι και, κατά συνέπεια, ο εντοπισμός περιπτώσεων μη συμμόρφωσης ήταν χαμηλός.

Στοιχεία από δράσεις χρηματοδοτούμενες από την ΕΕ, ελέγχους των κρατών μελών και ειδική έκθεση του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου ⁽³²⁾ για το 2020 υποδεικνύουν επίμονα και σημαντικά επίπεδα μη συμμόρφωσης (ιδίως από επιγραμμικά καταστήματα). Επίσης, οι ιστότοποι σύγκρισης τιμών συχνά δεν εμφανίζουν πλήρως τις απαιτούμενες πληροφορίες. Στο πλαίσιο της συντονισμένης δράσης EEPLIANT 3 ⁽³³⁾, η οποία χρηματοδοτήθηκε από την ΕΕ και στην οποία συμμετείχαν 24 εθνικές αρχές εποπτείας, στο πλαίσιο μη αντιπροσωπευτικής διαδικασίας βάσει κινδύνου για έξι ομάδες προϊόντων ⁽³⁴⁾, διαπιστώθηκε ότι το 82 % των προϊόντων στα καταστήματα και το 97 % στα επιγραμμικά καταστήματα παρουσίαζαν ήσσονος σημασίας ή σημαντικά προβλήματα όσον αφορά την απεικόνιση της σήμανσης, τη δήλωση συμμόρφωσης ή την τεχνική τεκμηρίωση (καλύπτοντας, ως εκ τούτου, το σύνολο της τεκμηρίωσης, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο του οικολογικού σχεδιασμού, όχι μόνο για τη σήμανση). Η μη συμμόρφωση στο

⁽³¹⁾ Η πιστοποίηση από τρίτους είναι υποχρεωτική για τους λέβητες.

⁽³²⁾ [Ειδική έκθεση 01/2020](#).

⁽³³⁾ [EEPLIANT3 Public Report Final.pdf](#).

⁽³⁴⁾ Κλιματιστικά, φωτισμός, στεγνωτήρια ρούχων, θερμαντήρες νερού, θερμαντήρες χώρου και εξαεριστήρες.

διαδίκτυο αποτέλεσε ιδιαίτερο πρόβλημα για τις φωτεινές πηγές ⁽³⁵⁾. Τα ελλειπή ή εσφαλμένα στοιχεία στις σημάνσεις, στο δελτίο πληροφοριών προϊόντος ή σε άλλη τεχνική τεκμηρίωση δεν σημαίνουν πάντοτε ότι ένα προϊόν δεν συμμορφώνεται. Οι εργαστηριακές δοκιμές σε διαπιστευμένα εργαστήρια είναι απαραίτητες για τη διαπίστωση της μη συμμόρφωσης και είναι δαπανηρές (συνήθως 1 000-10 000 EUR ανά μοντέλο, και περισσότερα για μεγάλα ή σύνθετα προϊόντα). Το 43 % των 265 εργαστηριακά ελεγμένων προϊόντων στο έργο επαλήθευσης της συμμόρφωσης EEPLIANT 3 παρουσίαζαν προβλήματα ενεργειακής απόδοσης πάνω από το επίπεδο ανοχής. Ωστόσο, είναι δύσκολο να εκτιμηθεί το συνολικό επίπεδο μη συμμόρφωσης στην ενιαία αγορά, δεδομένου ότι οι έλεγχοι διενεργούνται σχεδόν πάντα βάσει κινδύνου και οι ΑΕΑ κατευθύνουν περιορισμένους πόρους σε προϊόντα για τα οποία αναμένονται τα περισσότερα προβλήματα. Τα πορίσματα δεν μπορούν να παρεκταθούν σε όλες τις ομάδες προϊόντων και σε ολόκληρη την ΕΕ.

Ο συνολικός αριθμός των προϊόντων που ελέγχθηκαν ετησίως βάσει του πλαισίου αυτού κυμάνθηκε από 10-100 σε ορισμένα κράτη μέλη έως 24 000 στην Ιρλανδία και 73 000 στη Γερμανία το 2024. Οι περισσότερες περιπτώσεις αφορούσαν ελέγχους εγγράφων σε καταστήματα και στο διαδίκτυο και μόνο ορισμένους διεξοδικούς ελέγχους επιδόσεων. Όπως απαιτείται βάσει του κανονισμού για την εποπτεία της αγοράς, στο τέλος του 2025 τα κράτη μέλη έχουν κωδικοποιήσει 3 147 περιπτώσεις διεξοδικών ελέγχων δυνάμει του κανονισμού για την ενεργειακή σήμανση ⁽³⁶⁾ στη βάση δεδομένων ICSMS από το 2017 (εκ των οποίων το 57 % ήταν περιπτώσεις μη συμμόρφωσης). Η Επιτροπή κίνησε δύο διαδικασίες επί παραβάσει στα μέσα του 2025 κατά της Πορτογαλίας και της Ρουμανίας, επειδή δεν ανέφεραν διεξοδικούς ελέγχους το 2023, και απέστειλε αιτιολογημένη γνώμη στην Πορτογαλία τον Νοέμβριο του 2025.

450 μοντέλα προϊόντων διαθέτουν διασύνδεση μεταξύ του ICSMS και του EPREL, κάτι που αναμένεται να καταστήσει τους ελέγχους γι' αυτά πιο αποτελεσματικούς. Η δυνατότητα των χρηστών να αναφέρουν εύκολα τυχόν προβλήματα με καταχωρισμένα μοντέλα ή σχετικές πληροφορίες απευθείας στο EPREL έχει χρησιμοποιηθεί μέχρι στιγμής για 3 300 καταχωρίσεις μοντέλων. Οι μεγαλύτερες επιγραμμικές πλατφόρμες συχνά συνεργάζονται για την αφαίρεση των μη συμμορφούμενων προϊόντων, αλλά δεν έχουν αρμοδιότητες για την απεικόνιση της σήμανσης, ενώ το ευρύ φάσμα των προσφερόμενων προϊόντων τους έχει επίσης αυξήσει το συνολικό έργο επιβολής της νομοθεσίας.

Η Επιτροπή εγκαινίασε το ευρωπαϊκό δίκτυο συμμόρφωσης των προϊόντων (στο εξής: EUPCN) στο πλαίσιο του κανονισμού για την εποπτεία της αγοράς το 2021. Δημιούργησε την πρώτη εγκατάσταση δοκιμών της ΕΕ για τον οικολογικό σχεδιασμό και την ενεργειακή σήμανση το 2024 ⁽³⁷⁾. Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη διασφαλίζουν από κοινού ότι η ενεργειακή σήμανση δεν γίνεται αντικείμενο απομίμησης για προϊόντα που δεν καλύπτονται από κατ' εξουσιοδότηση μέτρα ή για μη ενεργειακά προϊόντα και, στο πλαίσιο αυτό, συνεργάζονται κυρίως με τον κλάδο που υποστηρίζει μια εθελοντική ενιαία σήμανση για το νερό με σκοπό να προσαρμοστεί ο σχεδιασμός της ⁽³⁸⁾.

⁽³⁵⁾ [Online shopping study - CLASP](#).

⁽³⁶⁾ Οι διεξοδικοί έλεγχοι θεωρείται ότι περιλαμβάνουν εργαστηριακούς ελέγχους και ελέγχους εγγράφων με σκοπό την αξιολόγηση της συμμόρφωσης ενός προϊόντος.

⁽³⁷⁾ [Εκτελεστική απόφαση \(ΕΕ\) 2024/1456 της Επιτροπής](#).

⁽³⁸⁾ [Unified Water Label](#).

6. Η ΣΗΜΑΝΣΗ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΓΙΑ ΠΡΩΤΟΠΟΡΕΣ ΑΓΟΡΕΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

Σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 2 του κανονισμού ELR, τυχόν κίνητρα που παρέχονται από τα κράτη μέλη για προϊόντα που υπόκεινται σε ενεργειακή σήμανση της ΕΕ πρέπει να στοχεύουν σε προϊόντα που ανήκουν στις *δύο υψηλότερες τάξεις ενεργειακής απόδοσης στις οποίες εντάσσεται σημαντικός αριθμός προϊόντων ή σε ανώτερες τάξεις*. Στόχος είναι να επικεντρωθούν τα κίνητρα από την πλευρά της ζήτησης (όπως δάνεια με χαμηλό επιτόκιο, επιχορηγήσεις, φορολογικές ελαφρύνσεις ή κουπόνια) στα πλέον αποδοτικά προϊόντα, ώστε να δημιουργηθεί με αυτόν τον τρόπο μια πρωτοπόρος αγορά για τα εν λόγω προϊόντα.

Τα ίδια ή πολύ παρόμοια κριτήρια χρησιμοποιούνται επίσης σε άλλες νομοθετικές πράξεις, συμπεριλαμβανομένων των απαιτήσεων της οδηγίας για την ενεργειακή απόδοση όσον αφορά τις δημόσιες συμβάσεις ⁽³⁹⁾, της ταξινόμίας της ΕΕ ⁽⁴⁰⁾ και των κανόνων ΦΠΑ για τους μειωμένους συντελεστές για αποδοτικά συστήματα θέρμανσης ⁽⁴¹⁾. Επί του παρόντος, τέσσερα κράτη μέλη της ΕΕ εφαρμόζουν τον μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ σε αυτήν τη βάση.

Η οδηγία-πλαίσιο του 2010 για την επισήμανση περιλάμβανε ήδη διατάξεις για την προώθηση της χρήσης της σήμανσης ως βάσης για τις πρωτοπόρες αγορές, αλλά η ακριβέστερη διατύπωση του κριτηρίου και η λειτουργία του EPREL, η οποία επιτρέπει την εύκολη άντληση στοιχείων σχετικά με την κατανομή οποιασδήποτε υπο-επιλογής προϊόντων μεταξύ των τάξεων διευκολύνει την επιχειρησιακή εφαρμογή των εν λόγω πολιτικών. Η Επιτροπή και οι εθνικές αρχές μπορούν να χρησιμοποιούν το EPREL για την εφαρμογή του κριτηρίου του άρθρου 7 παράγραφος 2 του κανονισμού για την ενεργειακή σήμανση με αφετηρία την απλή αναζήτηση στο EPREL, ώστε να μειωθεί η ανάγκη για ειδικές έρευνες αγοράς και να ενισχυθεί ο ανταγωνισμός μέσω της διαφάνειας των προϊόντων που διατίθενται στην ενιαία αγορά. Για να υποστηρίξει την εφαρμογή του κριτηρίου, η Επιτροπή παρουσίασε σχετικές κατευθυντήριες γραμμές ⁽⁴²⁾.

7. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΣΗΜΑΝΣΕΩΝ

7.1. Κατανόηση των νέων σημάτων

Οι περισσότεροι καταναλωτές που ερωτήθηκαν στο πλαίσιο της έρευνας δηλώνουν ότι κατανοούν τις σημάσεις και πάνω από το 90 % δήλωσαν ότι θεωρούν τη σήμανση και τα στοιχεία της (πολύ) εύληπτα. Μόνο λίγα εικονογράμματα ανά προϊόν αναφέρθηκαν από πάνω από το 10 % όσων απάντησαν στην έρευνα ως δυσνόητα. Αυτό το θετικό αποτέλεσμα οφείλεται πιθανώς στο ότι τα σχέδια σημάτων υποβάλλονται γενικά σε δοκιμή προτού προταθούν. Το 77-87 % των καταναλωτών που συμμετείχαν στην έρευνα διαπίστωσε ότι ο όγκος των πληροφοριών στη σήμανση ήταν ο κατάλληλος. Οι υπόλοιποι θεωρούσαν ότι υπήρχαν είτε υπερβολικά πολλές είτε πολύ λίγες πληροφορίες (ή δεν είχαν άποψη). Συνολικά, από τα αποτελέσματα αυτά δεν προκύπτουν στοιχεία που να υποδεικνύουν υπερβολικό φόρτο πληροφοριών ή ανεπαρκείς πληροφορίες.

⁽³⁹⁾ [Οδηγία \(ΕΕ\) 2023/1791](#).

⁽⁴⁰⁾ [Κανονισμός \(ΕΕ\) 2023/2486](#).

⁽⁴¹⁾ [Οδηγία \(ΕΕ\) 2022/542 του Συμβουλίου](#).

⁽⁴²⁾ https://energy-efficient-products.ec.europa.eu/consumers_el/what-does-significantly-populated-mean.

Το 62 % των καταναλωτών που συμμετείχαν στην έρευνα δήλωσε ότι είχε χρησιμοποιήσει τις κύριες συνδεδεμένες με την ενέργεια πληροφορίες στην κορυφή της σήμανσης. Το 37 % δήλωσε ότι είχε χρησιμοποιήσει επίσης τα μη ενεργειακά εικονογράμματα στο κάτω μέρος. Οι πρόσφατοι αγοραστές λευκών συσκευών ήταν πιθανότερο να δηλώσουν ότι είχαν χρησιμοποιήσει την ενεργειακή σήμανση κατά τη λήψη της απόφασης αγοράς τους (περίπου το 90 % όσων είδαν τη σήμανση). Η σήμανση βοήθησε τους αγοραστές επαγγελματικών ψυγείων στο 80 % των περιπτώσεων και στο 70 % των περιπτώσεων αγοραστών τηλεοράσεων και οθονών, όπου κριτήρια επιδόσεων όπως η ευκρίνεια ή το μέγεθος της οθόνης είναι σημαντικά για τις αποφάσεις αγοράς.

7.2. Αντίκτυπος στη διαθεσιμότητα οικονομικά προσιτών αποδοτικών προϊόντων

Σε έκθεση του Διεθνούς Οργανισμού Ενέργειας (στο εξής: ΔΟΕ) του 2021 σχετικά με τα πρότυπα απόδοσης των συσκευών και τη σήμανση ⁽⁴³⁾ διαπιστώθηκε ότι οι απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης και η σήμανση αυξάνουν γενικά το υποκείμενο ποσοστό βελτίωσης για τα νέα μοντέλα κατά συντελεστή δύο ή τρία. Σε βάθος χρόνου, αυτό μεταφράζεται σε αύξηση της μέσης απόδοσης του συνολικού αποθέματος. Ο ΔΟΕ επισημαίνει ότι οι μέσες τιμές αγοράς μειώνονται συνήθως κατά 2-3 % ετησίως λόγω του ανταγωνισμού (μετά από σύντομη αύξηση όταν τίθενται σε ισχύ νέοι κανόνες), αλλά οι μειώσεις τιμών που παρατηρούνται για διάφορα προϊόντα ποικίλλουν, κάτι που αντικατοπτρίζει τον βαθμό ανταγωνισμού σε κάθε συγκεκριμένη αγορά. Οι εκτιμήσεις αυτές είναι παγκόσμιες: σε πρόσφατη αξιολόγηση σχετικά με τις ηλεκτρικές σκούπες στην ΕΕ διαπιστώθηκε ετήσια μείωση των τιμών αγοράς κατά 1 % κατά την περίοδο εφαρμογής της σήμανσης. Σε πρόσφατα δημοσιευμένη έρευνα επιβεβαιώνεται ότι το ενεργειακό σήμα της ΕΕ είναι αποτελεσματικό όσον αφορά τον περιβαλλοντικό στόχο της μετατόπισης των επιλογών των καταναλωτών και διαπιστώνεται ότι ο ανταγωνισμός από την πλευρά της προσφοράς αποτελεί βασική κινητήρια δύναμη για την προσαρμογή της αγοράς χάρη σε ένα μοτίβο μείωσης των τιμών, καθώς αυξάνεται η είσοδος στην αγορά και περισσότεροι παραγωγοί αρχίζουν να προσφέρουν προϊόντα στις υψηλότερες τάξεις σήμανσης, δημιουργώντας πλεόνασμα για τους καταναλωτές, ενώ παράλληλα τονώνουν περαιτέρω την καινοτομία ⁽⁴⁴⁾.

Προκειμένου να διασφαλιστούν τα αποτελέσματα όσον αφορά την καινοτομία, στον κανονισμό για την ενεργειακή σήμανση προβλέπεται ότι η Επιτροπή μεριμνά ώστε, όταν μια σήμανση εισάγεται, ή όταν η κλίμακα της σήμανσης αναπροσαρμόζεται, να μην αναμένεται κατάταξη προϊόντων στην ενεργειακή τάξη Α κατά τον χρόνο εισαγωγής της σήμανσης και ώστε ο εκτιμώμενος χρόνος εντός του οποίου τα περισσότερα μοντέλα θα κατατάσσονται σε αυτή την τάξη να είναι τουλάχιστον 10 χρόνια αργότερα. Τα δεδομένα του EPREL δείχνουν ότι η κατανομή ανά τάξη για τις φωτεινές πηγές, τις συσκευές ψύξης, τις τηλεοράσεις και τα πλυντήρια πιάτων έχει εξελιχθεί σε μεγάλο βαθμό σύμφωνα με τις εν λόγω απαιτήσεις από το 2019. Ωστόσο, το 90 % των μοντέλων πλυντηρίων ρούχων που είναι καταχωρισμένα στο EPREL ταξινομήθηκαν στην τάξη Α εντός μόλις έξι ετών από την επανεξέταση. Αντιθέτως, οι επιδόσεις των ηλεκτρονικών διατάξεων απεικόνισης

⁽⁴³⁾ [IEA 2021Energy Efficiency Appliance and Equipment Standards and Labelling Programmes](#).

⁽⁴⁴⁾ Anne Kesselring, Energy labels in the European Union: Consumer inattention and producer responses, Energy Economics, τόμος 144, 2025, ISSN 0140-9883, <https://doi.org/10.1016/j.eneco.2025.108275>.

εξελίχθηκαν με βραδύτερο ρυθμό απ' ό,τι αναμενόταν και κατατάσσονται στις κατώτερες τάξεις (το 25 % των μοντέλων ανήκουν στην τάξη G) ⁽⁴⁵⁾.

Το μερίδιο αγοράς των βέλτιστων στην τάξη τους πλυντηρίων ρούχων αυξήθηκε κατά 50 % το 2024 σύμφωνα με ανεξάρτητη ανάλυση της αγοράς ⁽⁴⁶⁾. Ακαδημαϊκή έρευνα με βάση τα πραγματικά στοιχεία της αγοράς από το 2021 δείχνει ότι η αναπροσαρμοσμένη σήμανση αύξησε την προθυμία των πολιτών να πληρώσουν για τα βέλτιστα στην τάξη τους ψυγεία σε σύγκριση με την προηγούμενη σήμανση, η οποία ήταν λιγότερο κατανοητή ⁽⁴⁷⁾.

8. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Ο κανονισμός για την ενεργειακή σήμανση έχει θέσει τα θεμέλια για εκσυγχρονισμένες σημάνσεις οι οποίες λειτουργούν μέχρι στιγμής ικανοποιητικά, αλλά η μετάβαση δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί. Έξι από τις 15 σημάνσεις ομάδων προϊόντων έχουν αναθεωρηθεί μέχρι στιγμής και δύο νέες σημάνσεις έχουν εισαχθεί στο πλαίσιο αυτό. Οι μακρόσυρτοι κύκλοι αναθεώρησης των ειδικών ανά προϊόν κατ' εξουσιοδότηση πράξεων έχουν μειώσει τον συνολικό αντίκτυπο του πλαισίου πολιτικής μέχρι σήμερα. Η ανεπαρκής επιβολή των κανόνων της αγοράς σε εθνικό επίπεδο και τα υψηλά επίπεδα μη συμμόρφωσης σε ορισμένα τουλάχιστον τμήματα της αγοράς (ιδίως στο διαδίκτυο) στρεβλώνουν τους ισότιμους όρους ανταγωνισμού και μειώνουν την προβλεπόμενη εξοικονόμηση ενέργειας.

Το ευρύτερο πλαίσιο πολιτικής έχει αλλάξει σημαντικά από το 2017 ως αποτέλεσμα i) της αύξησης των επιγραμμικών πωλήσεων, ii) των στόχων της ΕΕ για την κλιματική αλλαγή, iii) της παγκόσμιας δέσμευσης για διπλασιασμό της ενεργειακής απόδοσης έως το 2030, και iv) της έμφασης στην ανταγωνιστικότητα στην έκθεση Draghi και στη στρατηγική για την ενιαία αγορά και, πιο πρόσφατα, των προσπαθειών σχετικά με την οικονομική προσιτότητα της ενέργειας και την ενεργειακή ανεξαρτησία. Στο πλαίσιο αυτό, οι ενεργειακές σημάνσεις εξακολουθούν να είναι σημαντικές. Όλες οι σχετικές ομάδες συμφεροντούχων που συμμετείχαν στον διάλογο εφαρμογής σχετικά με τη νομοθεσία για τα ενεργειακά προϊόντα ⁽⁴⁸⁾ τον Οκτώβριο του 2025 τόνισαν τον ρόλο που διαδραματίζει η νομοθεσία για τα ενεργειακά προϊόντα (συμπεριλαμβανομένου του κανονισμού για την ενεργειακή σήμανση) στην προώθηση της ενεργειακής απόδοσης, της οικονομικής προσιτότητας και της ανταγωνιστικότητας της βιομηχανίας της ΕΕ και επισήμαναν επίσης τη μη συμμόρφωση που υπονομεύει την αποτελεσματικότητα.

Τα διαθέσιμα στοιχεία σχετικά με τον τρόπο λειτουργίας των σημάνσεων δείχνουν ότι τα ενεργειακά σήματα της ΕΕ, δεκαετίες μετά την επινόησή τους, εξακολουθούν να έχουν

⁽⁴⁵⁾ Σε εξέλιξη βρίσκεται αξιολόγηση του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού για τις διατάξεις απεικόνισης. Διάφοροι σύνθετοι παράγοντες πιθανώς εξηγούν τον λόγο για τον οποίο τα μοντέλα παραμένουν στις τάξεις με τις χαμηλότερες επιδόσεις (συμπεριλαμβανομένης της προτίμησης των καταναλωτών και των κατασκευαστών για μεγάλα μεγέθη οθόνης και υψηλή ευκρίνεια).

⁽⁴⁶⁾ GfK 2024 Market Outlook.

⁽⁴⁷⁾ Corinne Faure, Marie-Charlotte Guetlein, Joachim Schleich, *Effects of rescaling the EU energy label on household preferences for top-rated appliances*, Energy Policy, τόμος 156, 2021, ISSN 0301-4215, <https://doi.org/10.1016/j.enpol.2021.112439>. Η ίδια μελέτη κατέδειξε επίσης ότι η παρουσίαση και των δύο σημάνσεων στους καταναλωτές (όπως συμβαίνει κατά τη μεταβατική φάση του κανονισμού για την ενεργειακή σήμανση) δεν αυξάνει την προθυμία πληρωμής.

⁽⁴⁸⁾ [Implementation dialogue on energy efficient product legislation with Commissioner Dan Jørgensen – Energy](#) (Διάλογος σχετικά με την εφαρμογή όσον αφορά τη νομοθεσία για τα ενεργειακά αποδοτικά προϊόντα με τον επίτροπο Dan Jørgensen — Ενέργεια).

περισσότερες δυνατότητες μείωσης της χρήσης ενέργειας και μπορούν επίσης να συμβάλουν σε άλλους στόχους πολιτικής. Το μητρώο προϊόντων EPREL για όλα τα συνδεδεμένα με την ενέργεια προϊόντα με ενεργειακό σήμα της ΕΕ επιτρέπει μεγαλύτερη διαφάνεια της αγοράς και τεκμηριωμένη χάραξη πολιτικής. Ωστόσο, το EPREL δεν είναι ακόμη τόσο ευρέως γνωστό ούτε χρησιμοποιείται όσο το ίδιο το σήμα και θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί περισσότερο για τη στήριξη της συμμόρφωσης και της εποπτείας της αγοράς. Οι τροποποιήσεις στην πρόταση Omnibus που παρουσιάζεται παράλληλα με την παρούσα έκθεση αποσκοπούν στην καλύτερη αξιοποίηση των εν λόγω ευκαιριών και, ταυτόχρονα, στην απλούστευση των διαδικασιών, όπου είναι δυνατόν, για τους προμηθευτές και τους εμπόρους λιανικής πώλησης.